

Stockholm 2024-11-14

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Yttrande över Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande – en kartläggning och prövning av nämndmyndigheter (2024:11), Dnr Fi2024/01367

Yttrande

BAS-intressenternas förening (BAS) anser att det finns alltför stora risker för försämrad kvalitet på rapportering från företagen om Bokföringsnämndens (BFN:s) uppgifter inordnas under en annan myndighet utan kollektivt beslutsfattande. BAS anser att nämnden antingen ska finnas kvar i sin nuvarande form, eller att nämnden får behålla sitt kollektiva beslutsfattande inom ramen för en annan administrativ lösning.

BFN:s ansvar för utvecklandet av god redovisningssed, i kombination med BFN:s kollektiva beslutsfattande, leder till att den goda redovisningsseden får hög legitimitet. Det är viktigt för att BAS på ett bra sätt ska kunna upprätthålla och utveckla den infrastruktur för kontoplaner som svenskt näringsliv till övervägande del använder idag.

Motivering

Inledning

BAS är en ideell förening vars medlemmar företräder branschorganisationer, intresseföreningar och statliga myndigheter. Föreningen har till ändamål att förvalta och utveckla BAS-kontoplanen och publikationer i anslutning till denna (BAS-konceptet).

BAS-kontoplanen används av en klart övervägande del av svenska företag. I bokföringsprogram används strukturen i BAS-kontoplanen för att poster ska bokföras på ett korrekt sätt från början. Tillsammans med stödlitteraturen skapar det underlag för korrekta externa rapporter, deklarerationer, statistikinformation, med mera. BAS-konceptet är med andra ord en infrastruktur som hjälper företagen att följa god redovisningssed och i förlängningen skapa korrekta rapporter.

BFN är medlem i BAS. BFN har också representation i BAS styrelse. I BAS styrelse ingår även bland annat representanter från Skatteverket, Statistikmyndigheten SCB, Srf konsulterna, Svenskt Näringsliv och FAR. Det gör att BAS idag har mycket bra förutsättningar att upprätthålla BAS-konceptet med en hög grad av legitimitet bland intressenterna.

Utvecklandet av god redovisningssed – Ett lagkrav

I rapporten anges att BFN inte har uppgifter enligt lag, något vi menar inte stämmer.

Alla företag är bokföringsskyldiga enligt bokföringslagen (1999:1078); BFL. Enligt 4 kap. 2 § BFL ska bokföringsskyldigheten fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Vissa företag ska enligt 6 kap. 1 § BFL avsluta den löpande redovisningen med en årsredovisning upprättad enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554); ÅRL. Av 2 kap. 2 § ÅRL framgår att årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed. Idag har BFN ansvar för utvecklandet av god redovisningssed. Det framgår av 8 kap. 1 § BFL. Det sker genom att BFN utfärdar allmänna råd med tillhörande vägledningar. De är viktiga grundpelare för BAS i arbetet med att stötta svenskt näringsliv.

Det faktum att BFN pekas ut av lagstiftaren som ansvarig för utvecklandet av god redovisningssed menar vi är ett starkt skäl att inte inordna uppgiften hos någon annan.

Kollektivt beslutsfattande

I rapporten anförs att ett krav på kollektivt beslutsfattande är det huvudsakliga kriteriet för att välja nämndmyndighetsformen. Enligt Förordning (2017:153) med instruktion för Bokföringsnämnden ska nämnden bestå av högst elva ledamöter. BFN har alltid varit sammansatt av representanter för olika intressenter. Det är viktigt eftersom BFN får kunskap om hur företagen gör i praktiken, något som till viss del ligger till grund för utvecklandet av god redovisningssed. Den breda sammansättningen av intressenter gör också att besluten får en bred förankring och accepteras av såväl näringslivet som myndigheter.

I rapporten framkommer bedömningen att BFNs verksamhet inte kräver något kollektivt beslutsfattande på grunden att nämnden inte fattar beslut i förvaltningsärenden mot enskilda. Vi ser det som mycket viktigt att det är ett kollektivt beslutsfattande vad gäller utvecklandet av god redovisningssed. Att nämnden inte fattar beslut i förvaltningsärenden mot enskilda saknar betydelse. Utvecklingen av god redovisningssed syftar bl.a. till att få fram jämförbar information av hög kvalitet samtidigt som detta måste avvägas mot kostnaderna för företagen att ta fram informationen. Det är därför viktigt att få en bred acceptans bland redovisningens intressenter, bl.a. myndigheter och näringsliv avseende innehållet i god redovisningssed. Det är stor risk att denna acceptans skulle försvinna om beslut fattas utan att de är kollektiva och har belysts från flera håll.

Administrativa skäl för värdmyndighet

Vi har förståelse för att så som BFN är organiserad idag medför det relativt sett höga utgifter för administration. Att se till att så inte är fallet får däremot inte gå ut över den legitimitet nämnden idag har vad gäller utvecklandet av god redovisningssed. I första hand bör därför resurser tillföras för att

BFN ska klara av sin administration. I andra hand kan nämndfunktionen inordnas administrativt under en värmyndighet. Nämnden bör i en sådan lösning vara helt fristående från värmyndigheten i övrigt.

Det är såklart en fördel om valet av eventuell värmyndighet leder till synergieffekter. I rapporten föreslås att BFN:s uppgifter inordnas i Finansinspektionen (FI).

FI är en statlig myndighet med uppgift att övervaka finansmarknaden. Bland annat utvecklar FI regler för de finansiella företagen och kontrollerar att företagen följer dem. Det gäller bara till en mindre del redovisningsregler. Reglerna för redovisning skiljer sig dessutom i ganska stor omfattning åt mellan de finansiella företagen och övriga företag i näringslivet. Vi ser därför en risk för att FI, även om de har redovisningsexperter, saknar tillräcklig kompetens för att ansvara för utvecklandet av god redovisningssed för övriga företag. Även om kompetens tillförs ser vi en stor risk i att frågorna blir nedprioriterade hos FI.

Såvitt är bekant är det dessutom få länder inom EU som har en ordning där FI eller motsvarande organ har kompetens om att besluta om redovisningsstandarder för företag generellt. Den föreslagna lösningen i rapporten framstår därför som udda i ett EU-perspektiv.

Ska BFN inordnas i en värmyndighet ser vi det som en naturligare lösning med Bolagsverket. Bolagsverket har vana av att hantera den typ av företag BFN:s normgivning huvudsakligen riktar sig mot. För Bolagsverkets utökade kontrollerande uppdrag kan det också finnas en fördel med att komma närmre BFN:s redovisningskompetens.

För BAS-intressenternas Förening

Sven-Inge Danielsson
Ordförande